

NÄR FORSKNING BLIR VERKLIGHET

Arbets- och miljömedicinskt vårmöte
Linköping 25–27 april 2018

www.regionostergotland.se/amm

Program

Arbets- och miljömedicinskt vårmöte

Onsdag 25 april

09:00–11:00	Föreningsmöten
10:00	Registrering öppnar
11:00–12:00	Lunch, utställare och postrar
12:00–12:15	Inledning
12:15–13:45	Keynotes: 1. Rätt kunskap för bättre arbetsmiljö, 2. Mobbning i arbetslivet
14:00–15:00	Parallella sessioner

A1. Kan chefen bli mobbad?

A2. Så får vi användning av forskningen. Implementera mera! Cochrane Sverige

A3. Partiklar – små, men farliga? Hur kan vi mäta?

A4. Inomhusmiljö – fuktiga byggnader

A5. Vad innehåller dricksvattnet?

15:00–15:30	Kaffe, utställare och postrar
15:30–17:00	Parallella sessioner

B1. Hur du bygger ett välfungerande system mot kränkande sårbehandling

B2. Ett långt och friskt arbetsliv
Pågående forskning inom arbetsmiljö- och ergonomiområdet

B3. De arbets- och miljömedicinska labben i landet – vad kan vi hjälpa till med?

B4. Hälsokontroller på löpande band. Hur uppnår vi god effekt?

B5. Hur kan vi använda databaser från myndigheter i miljöforskningen?
Buller i vår miljö

17:00–18:00	Föreningsmöten, utställare och postrar
18:00	Mingel

Torsdag 26 april

08:30–09:30 **Keynote:** How to communicate science in the post-truth era

09:30–10:00 Kaffe, utställare och postrar

10:15–11:15

Parallella sessioner

C1. Från teori till praktik. Synliggöra, jämföra, reflektera genus och arbetsmiljö	C2. Hur kan vi bedöma samband mellan arbetsmiljö och sjukdom?	C3. Internationell kompetensutveckling för arbetsmiljöingenjörer och yrkeshygieniker	C4. Rörelse och mat – koppling till hjärt- och kärlsjukdom	C5. Föreerade områden – hur kan vi samverka?
---	--	---	---	---

11:15–11:30 Utställare och postrar

11:30–12:30

Parallella sessioner

D1. Återgång i arbete – betydelse av arbete samt rehabiliteringskoordinering i praktiken	D2. Konsten att leda projekt och driva förbättringsarbete	D3. Vibrationer – hur löser vi problemet?	D4. Rekommendationer och effekter av doserad fysisk aktivitet vid psykisk ohälsa	D5. Biologisk monitoring – EU-projekt och <i>Riksmaten Ungdom</i>
---	--	--	---	--

12:30–13:30 Lunch, utställare och postrar

13:30–14:30

Parallella sessioner

E1. Försäkringsmedicin. Regler och förhållningssätt	E2. Landet runt på tre minuter	E3. Sätt arbetsplatsen i rörelse.nu	E4. Framtidens miljöforskning
--	---------------------------------------	--	--------------------------------------

14:30–15:00 Kaffe, utställare och postrar

15:00–17:00

Parallella sessioner

F1. Framtidens företagshälsa – forskning och praktik	F2. Nordiska expertgruppen 40 år Forskning blir gränsvärden	F3. God arbetsmiljö lönar sig	F4. Kommunicera budskap som berör
---	--	--------------------------------------	--

17:00–18:00 Föreningsmöten

19:00

Middag

Fredag 27 april

08:30–09:30 **Keynotes:** 1. Hormonstörande kemikalier, 2. Att skapa medvetenhet kring kemikalier

09:30–10:00 Kaffe, utställare och postrar

10:00–11:15

Parallella sessioner

G1. Sund konkurrens i arbetslivet Kan konkurrens förenas med goda arbetsvillkor inom byggbranschen?	G2. Hur kan digitalisering bidra till en bättre hälsa?	G3. Elektromagnetiska fält – mäta eller inte mäta?	G4. Företagshälsans uppdrag i framtiden Arbete och alkohol	G5. Betydelser av barn och ungas involvering i hälsoarbete och hållbarhetsfrågor Kemikalier och barn – skapa medvetenhet i befolkningen via barnen
---	---	---	--	--

11:30–12:30 **Keynote:** Beslutspyramiden – bli en bättre beslutsfattare

12:30–12:45 Överlämning till nästa års arrangör

12:45–13:30 Lunch och utställare

13:30–15:30 Föreningsmöten. Möjligheter till guidad tur i Linköping.

Onsdag 25 april

Keynotes

Rätt kunskap för bättre arbetsmiljö

Arbetsmiljöområdet är omfattande och spänner idag över ett stort antal områden och aktörer. Regeringen framhåller vikten av att Sverige ska vara framgångsrikt på arbetsmiljöområdet och att den internationella samverkan ska stärkas. Mot denna bakgrund beslutade regeringen att inrätta en ny myndighet för arbetsmiljökunskap. Den startar sin verksamhet den 1 juni 2018. Som regeringens utredare kommer jag att ge en lägesrapport om dessa förberedelser och belysa några av mina förslag avseende vision, verksamhet, organisation, arbetsätt och kompetenskrav för bemanning.

Ewa Stålldal, särskild utredare för bildandet av den nya Myndigheten för arbetsmiljökunskap

Mobbning i arbetslivet

Under våren 2017 sände Sveriges television säsong två av teveserien *Morgans Mission* där skådespelaren Morgan Alling och psykologen Stefan Blomberg, under fem program, visade hur mobbning i arbetslivet kan förebyggas. Under denna keynote berättar de om sina erfarenheter och lärdomar från arbetet med TV-serien.

Morgan Alling, skådespelare, regissör, föreläsare

Stefan Blomberg, leg psykolog, AMM Linköping

Onsdag 25 april

A1

Kan chefen bli mobbad?

Vem som helst kan bli utsatt för mobbning, inte minst chefer. Docent Christina Björklund från Institutet för miljömedicin vid Stockholms universitet berättar om sin viktiga forskning.

Christina Björklund, docent, KI
Moderator: Stefan Blomberg

A2

Så får vi användning av forskningen Implementera mera!

Cochrane Sverige: Are systematic reviews on Occupational and Environmental Medicine useful?

I denna session får vi vägledning kring hur man får till en framgångsrik implementering av evidensbaserade metoder i praktiken. Sessionen handlar också om "The Cochrane library". Hur kan Cochrane systematic reviews vara användbara inom området arbets- och miljömedicin?

Lydia Kwak, docent, KI
Matteo Bruschetti, MD, PhD, Director of Cochrane Sweden
Moderator: Charlotte Wählin

A3

Partiklar – små, men farliga? Hur kan vi mäta?

Föredraget ger en bred exposé över tillgängliga mätmetoder för damm och partiklar.

Lars Rosell, miljöingenjör, RICE, Borås
Helen Karlsson, docent, AMM Linköping
Moderator: Helen Karlsson

A4

Inomhusmiljö – fuktiga byggnader

Fuktskador i byggnader innebär en ökad risk för olika typer av inomhusmiljöproblem.

Sessionen handlar om fuktiga byggnader och dess koppling till inomhusmiljöproblem. Vi ger exempel på byggnadskonstruktioner som ofta leder till fuktproblem. Resultaten från en studie om astma och fuktiga byggnader presenteras.

Anders Kumlin, civilingenjör, Anders Kumlin AB
Ulf Flodin, docent, AMM Linköping
Moderator: Per Leanderson

A5

Vad innehåller dricksvattnet?

Vatten är vårt viktigaste livsmedel men även en effektiv transportör av hälsofarliga föroreningar. Ett förändrat klimat förändrar naturliga kemiska och biologiska förhållanden i sjöar, vattendrag och grundvatten. Hur klarar samhället förändringarna och vad innebär detta för människors hälsa?

Lena Maxe, Statsgeolog, SGU
Moderator: Fredrik Nyqvist

B1

Hur du bygger ett välfungerande system mot kränkande särbehandling

Richard Mårtensson och Inger Klangebo har båda lång erfarenhet som HR-chefer i stora organisationer. Numera driver de det gemensamma företaget Human & Heart HR AB tillsammans. Under många år har de arbetat med att bygga upp organisatoriska förutsättningar och fungerande system för effektiv och rättssäker hantering och utredning av kränkande särbehandling. Under detta seminarium beskriver de sina viktiga erfarenheter och lärdomar från svenskt arbetsliv.

Richard Mårtensson och Inger Klangebo, Human & Heart HR AB

Moderator: Stefan Blomberg

B2

Ett långt och friskt arbetsliv. Pågående forskning inom arbetsmiljö- och ergonomiområdet

Allt fler vård- och omsorgsorganisationer har behov av att behålla sina äldre arbetstagare för att kunna säkerställa kompetensförsörjning, kontinuitet och kvalitet i verksamheten. Hur skapar man förutsättningar för äldre arbetstagare att vara kvar i arbete? Om detta handlar forskningsstudien "ArbetsKraft". I denna session får du också ta del av pågående forskning om nacksmärta och biomarkörer, mätning av nackrörlighet samt medicinska kontroller vid handintensivt arbete.

Agneta Lindgård Andersson, docent, Institutet för Stressmedicin, GU

Bijar Ghafouri, docent, LiU

Mikael Forsman, adj professor, KI

Gunilla Dahlgren, ergonom/doktorand, AMM Umeå

Kristina Eliasson, med dr/ergonom, Stora Enso

Moderator: Charlotte Wåhlin

B3

De arbets- och miljömedicinska labben i landet – vad kan vi hjälpa till med?

Här presenteras nyheter och hur gamla och nya miljöagens eller markörer kan studeras. Exempelvis diskuteras analys av olika allergiframkallande ämnen eller akrylater, ovanligare lösningsmedel och biomarkörer. Vi diskuterar även metoder för mätning av luft och ytor. Vi berör även vad isocyanatsyra är och hur eller var det bildas. Vad ser du kommer att bli ett framtida problem?

Moderator: Per Leanderson

B4

Hälsokontroller på löpande band. Hur uppnår vi god effekt?

Hur använder vi hälsokontroller i arbetslivet och hur kan de användas i förebyggande syfte? Hur vidgas individperspektivet till hela arbetsgruppen och gruppens hälsa och arbetsmiljö? I denna session diskuteras effekten av riktlinjen om hälsoundersökningar via arbetsplatsen. Erfarenheter med utgångspunkt från medicinska kontroller presenteras och en arbetsgivare berättar hur man kan främja medarbetarnas hälsa.

Lydia Kwak, docent, KI

Magnus Svartengren, professor, UU, AMM, Uppsala

Helena Eriksson, HR-konsult, Mariestads kommun

Stefan Wallenå, Personalchef, Mariestads kommun

Moderator: Elisabeth Lindberg

B5

Hur kan vi använda databaser från myndigheter i miljöforskningen?

Buller i vår miljö

Den nationella miljöövervakningen i Sverige drivs av Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten. Data för metaller, organiska miljögifter, luftdata samt hälsorelaterad miljöövervakning samlas. Vilka kan använda kvalitetssäkrad data från miljöövervakningen och hur används den bäst?

Buller är ett vanligt miljöproblem. Det är bland annat en aktuell fråga vid stadsplanering. Under sessionen ges en summering av det aktuella kunskapsläget gällande bullers hälsopåverkan med fokus på trafikbuller i omgivningsmiljön samt vindkraftsbuller.

Anders Foureaux, processledare, Naturvårdsverket

Jenny Selander, docent, KI

Bengt Ståhlbom, med dr, YH, AMM, Linköping

Moderator: Bengt Ståhlbom

Torsdag 26 april

Keynotes

How to communicate science in the post-truth era

To achieve effective science communication, now and in the future, it is important to produce reliable informative content and to employ efficient tools. This talk will show how to combine cutting edge epidemiology, still very much relevant Aristotelian rules of rhetoric and modern electronic dissemination tools including social media, podcasts, etcetera.

Jani Ruotsalainen, Finska Arbetstlivsinstitutet, editor Cochrane Work

C1

Från teori till praktik. Synliggöra, jämföra, reflektera genus och arbetsmiljö

Här beskrivs forskningen om hur arbetets organisering och arbetsmiljö påverkar jämställdheten i arbetslivet därför att det finns systematiska variationer mellan olika branscher. En summering av arbetet med regeringsuppdraget om fokus på kvinnors arbetsmiljö presenteras, samt lärdomar om betydelsen av genus och arbetsmiljö. Ta del av länkar till filmer, rapporter, bra frågor att ställa för en jämställd arbetsmiljö samt ett webbttest som grundar sig på forskning.

Annika Härenstam, professor, SU/GU

Minke Wersäll, ergonom , AV

Moderator: Charlotta Wigander

C2

Hur kan vi bedöma samband mellan arbetsmiljö och sjukdom?

Does work cause illness? To determine this one needs to establish the existence of an exposure, an illness and a direct relation between these two. But what is sufficient evidence? One can ask experts or the evidence accumulated via research. Unfortunately even experts may be wrong because of influence of beliefs that we all have rather than evidence. Sometimes even the strongest scientific evidence is not enough to change the firmest beliefs. During this talk I will explore the role of scientific evidence in determining occupational disease.

Kvalitetsgruppen presenterar kort praktiska principer för sambandsbedömningar i patientutredningar.

Jani Ruotsalainen, Finska Arbetstlivsinstitutet, editor Cochrane Work

Kvalitetsgruppen, AMM-klinikerna

Moderator: Elisabeth Lindberg

C3

Internationell kompetensutveckling för arbetsmiljöingenjörer och yrkeshygieniker. Varför är certifiering viktigt? Goda erfarenheter från Norge

OHTA är en internationell organisation kopplad till IOHA, yrkeshygienikernas internationella organisation. OHTA arbetar med att utbilda yrkeshygieniker och arbetsmiljöingenjörer över hela världen. Hans Thore Smedbold är styrelsemedlem och aktiv i OHTA. Han berättar hur man lyckats få många arbetsmiljöingenjörer i Norge certifierade och vilka fördelar det finns med det. OHTA har en hemsida där man kan ladda ner material som kan användas i utbildningssammanhang.

Hans Thore Smedbold, yrkeshygieniker, vice ordförande NYF

Moderator: Bengt Ståhlbom

C4

Rörelse och mat – kopplingen till hjärtkärlsjukdom

Nya undersökningar visar att vi aldrig suttit så mycket som idag och våra matvanor har i vissa avseenden försämrats. Vad betyder det för vår hälsa och vad kan vi göra? Mai-Lis Hellénus är professor i kardiovaskulär prevention vid Karolinska Institutet och överläkare vid Karolinska Universitetssjukhuset. Hon har i många år forskat och undervisat om rörelsens och matens betydelse för vår hälsa.

Mai-Lis Hellénus, professor, KI

Moderator: Charlotte Wählin

C5

Förenade områden – hur kan vi samverka?

Sessionen inleds med korta presentationer från studier i Glasriket, erfarenhet av samarbetet mellan Regionen, universitet och olika myndigheter. Vilken nytta medförde samarbetet och hur kunde budskapen spridas? Efter presentationerna inbjuds deltagarna till diskussion och reflektioner kring samarbete. Hur kan samarbetet utvecklas och hur kan forskningen komma till nytta i myndigheternas arbete?

Helen Karlsson, docent, AMM Linköping

Fredrik Nyqvist, miljövetare, AMM Linköping

Ingela Helmsfrid, doktorand, biolog, AMM Linköping

Moderator: Helen Karlsson

D1

Återgång i arbete – betydelse av arbete samt rehabiliteringskoordinering i praktiken

Arbetsförhållanden är centrala för återgång i arbete. De måste beaktas vid arbetsförmågebedömningar och ofta i samband med rehabilitering tillbaka till arbete. I sessionen kommer relationen mellan arbetsförhållanden och återgång i arbete att uppmärksammas. Tankar kring hur rehabiliteringskoordinatorer kan användas kring återgång i arbete kommer att ges.

Gun Johansson, med dr, epidemiolog, CAMM, KI

Katarina Kjellberg, ergonom, med dr, CAMM, KI

Moderator: Gun Johansson

D2

Konsten att leda projekt och driva förbättringsarbete

I denna session får du ta del av hur du kan driva strukturerade forskningsprojekt och förbättringsarbete. Hur går det till i praktiken och vilka metoder och modeller är användbara. Teorierna om kliniska mikrosystem och dess användning vid utveckling presenteras.

Boel Andersson Gäre, professor, läkare, Futurum, Region Jönköping, Jönköping Academy for Improvement of Health and Welfare, projektledare för EU-projektet QUASE

Moderator: Elisabeth Lindberg

D3

Vibrationer – hur löser vi problemet?

Swerea IVF driver projektet *Noll Vibrationsskador* vars syfte är att visa att maskiner inte behöver vibrera och därmed skada människor. Projektet finansierat av Vinnova går nu in i en ny fas där industriella demonstrationsmiljöer med låga vibrationer kommer att tas fram baserade på tidigare framtagna prototypmaskiner. I arbetet ingår även att se över och försöka förbättra bedömningen av skaderisken från högfrekventa vibrationer i ISO 5349. Projektet omfattar deltagare från alla intressenter i samhället som berörs av vibrationer.

Hans Lindell, civilingenjör, Swerea IVF

Moderator: Stefan Ljunggren

D4

Rekommendationer och effekter av doserad fysisk aktivitet vid psykisk ohälsa

I denna session får du ta del av nya forskningsrön kring effekter av fysisk aktivitet vid psykisk ohälsa. Hur kan fysisk aktivitet doseras för att ge effekt vid exempelvis depression och utmattning? Föredrags-hållaren arbetar vid stressmedicin i Göteborg, där flera forskningsprojekt bedrivs. De har stor erfarenhet av att möta personer med utmattning och psykisk ohälsa.

Projektet *Hälsosamma levnadsvanor vid psykisk ohälsa* inom Levnadsvaneprojektet presenteras.

Agneta Lindgård Andersson, docent, Institutet för Stressmedicin, GU

Moderator: Charlotte Wåhlin

D5

Biologisk monitorering – EU-projekt och Riksmaten Ungdom

För första gången har det genomförts en nationell undersökning av ungdomars matvanor – *Riksmaten Ungdom*. Resultat från matvaneundersökningar används för att studera matens betydelse för hälsa och sjukdomar, utveckla kostråd och hålla lagstiftningen relevant. Cirka 3 400 ungdomar har deltagit i datainsamlingen och provtagningen. Materialet är unikt av sitt slag och möjligheterna saknar gränser.

Marika Berglund, forskare, KI

Anna Karin Lindroos, risk- och nyttovärderare, Livsmedelsverket

Moderator: Fredrik Nyqvist

Torsdag 26 april

E1

Försäkringsmedicin. Regler och förhållningssätt

Framför dig sitter en medmänniska som inte tror att hon klarar att arbeta. Hur navigerar man i den försäkringsmedicinska lagstiftningen? Vilket förhållningssätt och arbetssätt är hälsofrämjande vid sjukskrivningsärenden? I sessionen berättar representanter från Försäkringskassan om försäkringen och regelverket, sjukskrivningsprocessen problematiseras med hjälp av exempel från patientfall. Det öppnas även upp för diskussion och frågor.

Pia Östryd, medicinsk rådgivare i Försäkringsmedicin, RÖ
Ann Berntsdotter, Försäkringskassan
Sofie Östling, Försäkringskassan
Cecilia Udin, Försäkringskassan
Moderator: Ragnhild Ivarsson Walther

E2

Landet runt på tre minuter

Här presenteras pågående forskning och förbättringsarbeten via korta muntliga föredrag. Presentationerna baseras på de abstracts som har skickats in till vårmötet.

Moderator: Gun Johansson och sektionen för arbets- och miljömedicin, ARM

E3

Sätt arbetsplatsen i rörelse.nu

I denna session får vi ta del av strategin som Region Östergötland har tagit fram för ökad fysisk aktivitet *Sätt Östergötland i rörelse.nu* med fokus på arbetslivet. Du får också ta del av strategin utifrån ett politiskt perspektiv. Vi presenterar kampanjen *Sätt arbetslivet i rörelse*, aktuell forskning och konkreta exempel från arbetslivet.

Matti Leijon, forskare, folkhälsovetare, RÖ
Margareta Fransson, politiker, RÖ
Charlotte Wählin, med dr/ergonom, AMM Linköping
Moderator: Charlotte Wählin

E4

Framtidens miljöforskning: – Övervakning av utomhusluft – Läkemedelsindustrins metoder

Luftens kemiska sammansättning spelar stor roll för klimatet och vår hälsa. God luftkvalitet är en förutsättning för en hållbar samhällsutveckling. SMHI har en bred verksamhet inom luftmiljöområdet.

Det finns kemikalier i miljön vars exponeringsnivåer och effekter på cellfunktioner är mindre kända. Inom läkemedelsindustrin finns metoder utvecklade för att monitorera specifika effekter på organ- och cellnivå. En korsning av områdena miljötoxikologi och läkemedelstoxikologi innebär nya möjligheter att utreda miljökemikaliers oönskade effekter på människan.

Marina Verbova, civilingenjör, SMHI
Karin Cederbrant, docent, Swetox
Moderator: Helen Karlsson

F1

Framtidens företagshälsa – forskning och praktik Kompetensutveckling inom arbetsmiljöområdet – NIVA Samarbete mellan kund och FHV God livsstil och arbetsmiljö i synergi

Hur implementeras forskning om arbetsmiljö? Och hur tillämpas den i praktiken? I sessionen belyses framtidens företagshälsa och erfarenheter av processen att omvandla forskningsresultat till kunskap som kan spridas. En färsk avhandling belyser viktiga mekanismer i samarbete mellan företagshälsovård och kund som förbättrar kundens arbetsmiljö. Slutligen bjuds du på ett praktiskt exempel där aktiva insatser från arbetsgivaren påverkat arbetstagarnas livsstil och även sjukfrånvaron.

Irene Jensen, professor, KI.
Birgitta Forsström, direktör, NIVA
Lisa Schmidt, fil doktor
Erland Colliander, leg. läkare, VD Proforma Hälsa AB
Moderator: Charlotta Wigander

Torsdag 26 april

F2

Nordiska expertgruppen 40 år Forskning blir gränsvärden

Nordiska Expertgruppen (NEG, www.nordicexpertgroup.org) är ett nordiskt samarbete för att producera underlag för yrkeshygieniska gränsvärden. NEG består av vetenskapliga experter inom toxicologi, yrkesmedicin och yrkeshygien från de nordiska länderna. Det första dokumentet publicerades i *Arbete & Hälsa* 1978 och behandlade formaldehyd.

Inledning

Gunnar Johanson, IMM, KI

Nordiska expertgruppens historia

Vidar Skaug, STAMI, Oslo

Diesel engine exhaust

Tiina Santonen, FIOH, Helsinki

Silisiumkarbid

Merete Drevvatne Bugge, STAMI, Oslo

Kloraminer

Gunilla Wastensson, AMM, Sahlgrenska, Göteborg

Kemisk exponering och kardiovaskulär sjukdom

Bengt Sjögren, IMM, KI

Moderator: Bengt Ståhlbom

F3

God arbetsmiljö lönar sig! Hållbar styrning och ledning i offentlig verksamhet Hur blir arbetsmiljöinterventioner strategiska?

Vad är grunden för en hållbar arbetsmiljö med långtidsfriska medarbetare? Hur kan verksamhet bedrivas under alltmer resurssnåla förhållanden? Hur påverkar arbetsmiljön levererade produkter och tjänster? I denna session presenteras olika sätt att arbeta hälsofrämjande. Exempel ges på verksamhetsnära strategier som bygger hållbara organisationer. Skapa vinst för produktion och medarbetare.

Magnus Svartengren, professor, UU, AMM, Uppsala

Lotta Dellve, professor, GU

Jörgen Eklund, professor, KTH och Helix, LiU

Moderator: Elisabeth Lindberg

F4

Kommunicera budskap som berör

Skriv begripligt och levande

Varför behövs det journalistik om arbetsmiljö?

Nå ut via blogg och podd

Att förankra ett stort projekt – saneringen av Oskarshamns hamnbassäng

Få inspiration och kunskap om hur vi kommunicerar i olika sammanhang. Var lyhörd för mottagarens behov och intresse, definiera din målgrupp. Formulera ditt budskap utifrån detta och använd etablerade metoder. I sessionen delar också en reporter från tidningen *Arbetskydd* sina utmaningar och hjärtefrågor inom arbetsmiljöområdet. Medarbetare från AMM delar sina erfarenheter från arbete med blogg och podd.

Slutligen presenteras projektet om hamnbassängen i hjärtat av Oskarshamn som sanerades från 400 000 kubikmeter kraftigt förorenade muddermassor. Projektet har haft en lyckosam informationsprocess till befolkningen.

Birgitta Klepke, vetenskapsjournalist, skrivpopulärvetenskapligt.se

Karin Nilsson, reporter på *Arbetskydd*

Charlotte Wählin, med dr ergonom, AMM, Linköping

Karin Stenström, informatör, AMM, Örebro

Anna Kinch, informationsamordnare, Oskarshamns kommun

Ulrika Larson, konsult, Empirikon.

Moderator: Birgitta Klepke

Fredag 27 april

Keynotes

Hormonstörande kemikalier: Kausalitet, samband eller bara indikationer

Begreppet "Endocrine disruptors" formulerades först i början av 1990-talet trots att hormonstörnings-effekter noterats långt tidigare. Under åtminstone ett kvarts sekel har nu kemikalier med potential att störa vilda djurs och människors hormonsystem diskuterats och forskningen har succesivt intensifierats. Vi vet idag att ett antal kemikalier negativt påverkar människor och djur genom sin interaktion med hormoner och hormonsystem. Andra kemikalier uppvisar mer eller mindre tydliga samband medan vissa mer indikerar sådana effekter. Mitt föredrag ska lyfta fram exempel på alla dessa tre nivåer i vårt vetande om verkliga och potentiella hormonstörande kemikalier.

Åke Bergman, professor i Miljö kemi, Swetox

Att skapa medvetenhet kring kemikalier

Vilken roll och vilket ansvar har forskare för utvecklingen av en kemikaliesäker värld? Att skapa medvetenhet kring kemikalier handlar om aktiv kommunikation i de kanaler som företag, myndigheter och organisationer använder. Men informationen förlorar sitt värde om vi inte redovisar både inneboende faror och den osäkerhet som finns i forskningsresultaten. Hälsoriskbedömning av kemikalier är en process som bygger på vetenskapliga studier inom många olika expertområden. Hur bör en ny strategi för samhällsinteraktion se ut när forskningen sker i nätverk och hur kan vi planera och genomföra vetenskapliga studier så att resultaten blir mer användbara?

Mattias Öberg, docent, KI, Stockholm

G1

Sund konkurrens i arbetslivet Kan konkurrens förenas med goda arbetsvillkor inom byggbranschen?

Arbetsmiljöverket arbetar för sund konkurrens i arbetslivet i samverkan med andra myndigheter. Regeringen har uppdragit åt Arbetsmiljöverket att stärka tillsynen av företag som bryter mot arbetsmiljölagstiftningen för att få konkurrensfördelar.

Kan upphandling användas som maktmedel mot osund konkurrens? Vid upphandling bör man ställa krav på arbetsmiljön och inte bara se till det lägsta priset. Upphandlaren kan ställa krav på att anbudsgivaren arbetar systematiskt med arbetsmiljön. Man bör även följa upp leverantören under uppdragstiden. Om leveratören brister i arbetsmiljöarbetet kan avtalet hävas. Hur fungerar det i byggbranschen?

Kicki Höök, AV

Ola Olsson och Hanna Björknäs, Byggnads

Moderator: Bengt Ståhlbom

G2

Hur kan digitalisering bidra till en bättre hälsa?

I den här sessionen får du ta del av ett nuläge kring hälsofrämjande digital teknik och kommunikation, strategier för implementation och utvärdering av digitalisering samt en framtidsspaning.

Prevent berättar om webbutbildningen med fokus på arbetsmiljö som har tagits fram i ett unikt samarbete mellan arbetsmarknadens parter och fem tekniska universitet: www.onhumanterms.org

Slutligen presenteras Arbetsmiljöverkets webbplats som blev utsedd till bästa webbplats i kategorin samhällsinformation under 2016 års Web Service Awards.

Dag Forsen, e-hälsosamordnare, Östergötland

Nathalie Robert Edgar, projektledare, Prevent

Magnus Moström och Martina Niklasson, Arbetsmiljöverket

Moderator: Charlotte Wählin

Fredag 27 april

G3

Elektromagnetiska fält (AFS 2016:3) – mäta eller inte mäta?

Hur ser de nya reglerna ut kring mätningar av elektromagnetiska fält? Hur bär man sig åt för att mäta de elektromagnetiska fälten? Vilka instrument kan man använda och hur utvärderar man mätningarna? I denna session ratar vi ut frågetecknen kring mätningar av elektromagnetiska fält.

Janez Marinko, AV.
Åke Amundin, Combinova AB
Moderator: Stefan Ljunggren

G4

Företagshälsans uppdrag i framtiden

Inledning av Peter Munck, Sveriges företagshälsor

Arbete och alkohol

Den här sessionen handlar om motiv och metoder för att tidigt förhindra och åtgärda alkoholproblem på arbetsplatsen. Forskningen har visat att det finns kostnadseffektiva metoder att tidigt förhindra alkoholproblem.

Ulric Hermansson, forskare/behandlare, universitetslektor KI
Moderator: Elisabeth Lindberg

G5

Betydelser av barn och ungas involvering i hälsoarbete och hållbarhetsfrågor

Kemikalier och barn – skapa medvetenhet i befolkningen via barnen

Hälsa är intimt förbundet med frågor om hållbar utveckling. Många unga har stort intresse för dessa ämnen. Likväl lyckas inte skolans undervisning om hälsa och hållbar utveckling fånga elevernas intresse. I sessionen diskuteras orsaker till och konsekvenserna av detta. Kan skolan bli en plattform där barn involveras i frågor som påverkar deras framtid? Och hur informeras befolkningen för att nå medvetenhet om kemikaliers påverkan på hälsan och miljön?

Anders Jidesjö, LiU
Ola Uhrqvist, Lärandevision Folkkungaskolan, Linköping
Moderator: Fredrik Nyqvist

Keynote

Beslutspyramiden – bli en bättre beslutsfattare

I dagens samhälle är valmöjligheterna oändliga, informationsmängden enorm och hjulen snurrar allt snabbare. Så frågan är, hur gör vi när vi fattar våra beslut och framför allt – hur kan vi göra det bättre?

För att vässa beslutsfattandet så måste vi lära oss mer om oss själva och om de av naturen givna förutsättningarna, till exempel att vår hjärna är fullständigt överdimensionerad för att upptäcka faror och detektera risker. Vi måste gå från beslutsproblem till beslutsmöjlighet och vi måste våga mer.

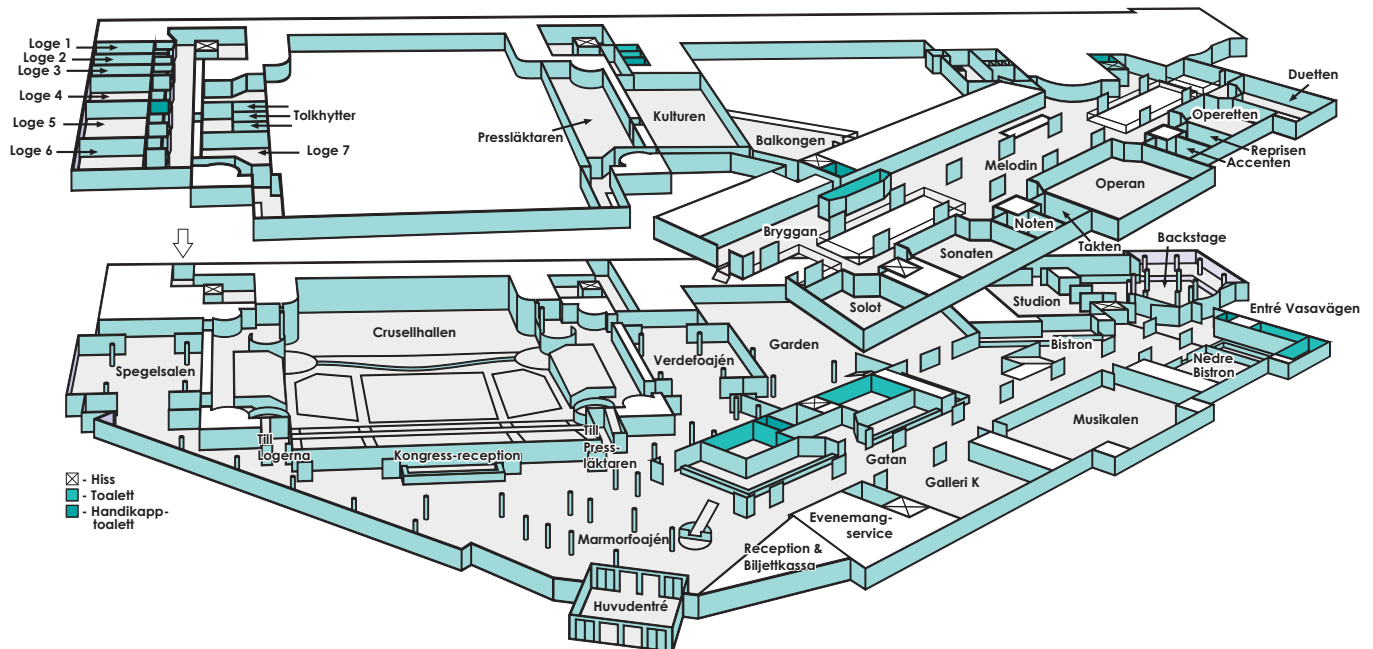
Med detta som utgångspunkt tar Ari med oss på en oförglömlig upptäcktsfärd i beslutsfattandets mångfacetterade värld. Med avstamp i sin egen forskning guidar han oss på ett tankeväckande och mycket underhållande sätt in i en värld som är oss främmande – en värld om oss själva och vårt beslutsfattande.

Ari Riabacke, talare, forskare, rådgivare, krönikör

Karta

LINKÖPING KONSERT & KONGRESS

Föreningsmöten

Onsdag 25 april

09:00–11:00 Chefsmöte AMM
09:00–11:00 Styrelse företagssköterskor
09:00–11:00 Vibrationsdatabasen
17:00–18:00 SAMF årsmöte
17:00–18:00 Företagssköterskor årsmöte
17:00–18:00 SYMF årsmöte
17:00–18:00 Nätverksträff ergonomer

Torsdag 26 april

17:00–18:00 ARM
17:00–18:00 SFLF årsmöte
17:00–18:00 Kommunikatörer
17:00–18:00 Hälsosam yrkesdebut

Fredag 26 april

13:30–15:30 Föreningsmöten
13:30–15:30 Miljömedicinskt möte
13:30–15:30 Guidning av Linköping

Förkortningar

AMM: Arbets- och miljömedicin
AV: Arbetsmiljöverket
FIOH: Finish institute of occupational health
FK: Försäkringskassan
IMM: Institut för miljömedicin
KI: Karolinska Institutet
LiU: Linköpings Universitet
NIVA: Nordic institute for advanced training in occupational health

OHTA: Occupational hygiene training association
RÖ: Region Östergötland
SGU: Sveriges geologiska undersökning
STAMI: Statens arbeidsmiljøinstitutt, Norge
SU/GU: Stockholms universitet/Göteborgs universitet
UU: Uppsala universitet
NYF: Norsk yrkeshygienisk förening
SU: Sahlgrenska universitetssjukhuset

Välkommen till arbets- och miljömedicinskt vårmöte

NÄR FORSKNING BLIR VERKLIGHET

Arbets- och miljömedicinskt vårmöte
Linköping 25–27 april 2018

Konferensen riktar sig till dig som är intresserad av senaste nytt inom arbetsmiljö, psykologi, ergonomi, arbetsmedicin, och miljömedicin. Vi tar också upp teman som rör implementering, kommunikation, mobbning, försäkringsmedicin och återgång i arbete. Ett spännande forum för kunskapsspridning och nätverkande.

På vår webbsida kan du ta del av information om vårmötet 2018. Här finns också information om vår verksamhet för Östergötlands, Jönköpings och Kalmar län. www.regionostergotland.se/amm

Läs gärna vår blogg: www.arbetsochmiljomedicin.se

